

АНАЛІЗ ЗАКОРДОННОГО ДОСВІДУ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

асист. **Омельяненко В.А.**, студент гр. ІН-21 **Огороднікова О.**

Інформатизація суспільства – це характерна риса нинішнього формування економіки та інших сфер діяльності людини, пов'язана з підвищенням ролі та ступеня впливу інтелектуальних видів діяльності на всі сторони життя. Інформатизація є процесом перетворення інформації в економічний ресурс первинного значення на базі комп'ютеризації та телекомунікацій, що забезпечують принципово нові можливості економічного розвитку, багаторазове зростання продуктивності праці, вирішення соціальних та економічних проблем, становлення нового типу економічних відносин.

До числа підприємств, що спеціалізуються на обробці інформації, відносяться різні дослідницькі центри, інститути науково-технічної інформації, консультативні фірми, агентства, обчислювальні центри і т.д. Предметами праці в галузі інформаційних послуг виступає первинна інформація, засобами праці – способи її перетворення, зберігання, передачі, а метою виробництва є задоволення замовника. У зв'язку з цим виникають проблеми оцінки праці, готового продукту та ефективності інформаційної діяльності (в даний час ще не цілком вирішені).

У світовій практиці сформувалося кілька різних підходів до побудови інформаційного суспільства, які визначаються національними особливостями, політичного, економічного та соціального характеру.

США виходять із існування національної інформаційної інфраструктури та побудови цифрової економіки. Європейські фахівці в якості головних факторів, що визначають умови розвитку інформаційного суспільства виділяють: поточний стан національної інфраструктури, рівень інтеграції суміжних галузей економіки, реально існуючі потреби суспільства та фактичний рівень конкуренції [1].

Відмінна риса більшості європейських програм і стратегій їхньої реалізації полягає в тому, що всі використовувані онлайніві технології–електронну комерцію, електронний уряд, електронний бізнес і т.д. – вони розглядають не як самостійні ізольовані сфери діяльності, а як інтегроване середовище, що представляє собою єдиний фундамент для переходу до цифрової економіки та інформаційного суспільства [2].

Інформаційна оснащеність, масштаби і ефективність використання сучасних інформаційних технологій вже міцно увійшли в число найважливіших показників рівня науково-технічного прогресу будь-якої країни. У науці, виробництві та суспільного життя вже сформувалися такі порівняно нові і вельми громіздкі поняття, як «інформаційні технології», «інформаційна індустрія» і т.п.

Досвід багатьох країн, що розвиваються показує, що пріоритетний розвиток інформаційного виробництва, в силу стратегічного характеру інформаційних ресурсів у розвитку сучасного суспільства, дозволило багатьом державам подолати величезний розрив у рівні економічного і соціального розвитку в порівнянні з розвиненими країнами.

Інформаційне виробництво в США та Японії за рівнем зайнятості перевершило сферу матеріального виробництва, причому в США в цій сфері до початку 80-х рр. було зайнято близько 60 % всіх працюючих.

Чисто теоретично будь-яка людина є можливим споживачем інформації, тому можливість ринку є безмежними, хоча й існує досить жорстка конкуренція між основними виробниками. До традиційно сильних виробників, таких, як США, Японія, Франція, Великобританія і Німеччина, в останні роки додалися фірми Австралії, Південної Кореї, Тайвані, Сінгапуру та ін.

Світовий досвід накопичив низку способів забезпечення тісної взаємодії науки і виробництва. Однією з випробуваних і широко використовуваних форм є технопарки, що

підтверджено великим досвідом США, Індії, Китаю і багатьох країн, які вкладають величезні кошти, оскільки технопарки визначають майбутнє техніки і технології, а отже, і країни. їм надають будівлі, початковий капітал, а потім і значні кошти на виконання проєктів. До того ж їх звільняють від податків та митних платежів. Усе це дає значні результати.

Інший важливий вид цього бізнесу – розвиток спеціалізованих комерційних банків даних, послугами яких можуть користуватися різні галузі, а також підприємці. Виробництво засобів програмного забезпечення – третій сегмент галузі інформаційного бізнесу, значення якого зростає постійно.

Висока насиченість ринку товарами та послугами змушує фірми постійно стежити за технічними досягненнями у своїй галузі, відшукувати на ринку ніші для нових товарів та послуг. Гнучкість інформаційного виробництва і маркетинг на основі електронних технологій дозволяють виробникові швидко реагувати на зміну ринкової ситуації. У таких умовах конкуренція стає динамічною, змінюючи статичну конкуренцію індустріальної епохи, коли фірми, запровадивши нові технології, могли протягом деякого часу пожинати плоди нововведень, отримуючи монопольний надприбуток.

Нині в країнах ОЕСР обсяги капіталовкладень у нематеріальні активи, які формують національні бази знань, тобто в професійну підготовку кадрів, наукові дослідження, патентування і ліцензування, програмне забезпечення для обчислювальних систем, маркетинг, дорівнюють капіталовкладенням в основні фонди, а іноді й перевищують їх.

За прогнозами, світовий ринок високих технологій розвиватиметься й у наступні 15 років сягне рівня 3,5-4 трлн дол., а деякі експерти оцінюють його навіть у 6 трлн, з яких третина припадатиме на інформаційні та телекомунікаційні послуги.

1. Петрова Е.А. Зарубежный опыт информатизации и особенности его реализации в России / Е.А. Петрова // *Фундаментальные исследования*. – 2007. – № 11 – С. 31-35.
2. Скрыпникова М.Н. Информатизация современной экономики – залог успешного развития страны / М.Н. Скрыпникова // *Российское предпринимательство*. – 2002. – № 3 (27). – С. 62-68.
3. Чухно А.А. Сучасні економічні теорії: підручник / А.А. Чухно, П.І. Юхименко, П.М. Леоненко; за ред. А. А. Чухна. – К.: Знання, 2007. – 514 с.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 113-115.